

**Завдання III етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства
2022-2023 навчального року**

9 клас

Завдання I

1. Укажіть, у яких ситуаціях із нижченаведених мали місце обставини, які виключають юридичну відповідальність, і які саме. Свою відповідь обґрунтуйте.

Ситуація 1. Петро, який уже багато років перебував у вкрай неприємних стосунках із Павлом, у черговий раз, побачивши останнього на вулиці, нацькував на нього свою кавказьку вівчарку. З переляку Петро вхопив шмат арматури, який лежав на землі (він проходив біля новобудови) і переломив собаці хребет. Через кілька годин собака здохла.

Ситуація 2. Стропальщик Данило причепив до тросу, який був приєднаний до крану, вантаж, який у 1,5 рази перевищував гранично допустиму норму. Це він зробив з метою прискорення виконання будівельних робіт. Трос не витримав вантажу й обірвався. При цьому було тяжко травмовано іншого працівника.

Ситуація 3. Податковий інспектор Микола під час планової перевірки фірми «Імпульс» виявив несплату податків на суму понад 80 тис. грн. і склав про це відповідного акту. Але після того як йому пригрозили, що у випадку, якщо він передасть цей акт у правоохоронні органи, то його дружині будуть надані речові докази його подружньої невірності. Після цього Микола акт знищив.

Ситуація 4. Слідчий прокуратури Андрій наказав прибиральниці Марині викинути на смітник теку з паперами, у якій містилися речові докази по одному із злочинів.

2. Визначте у кожній ситуації об'єкт, об'єктивну сторону та суб'єктивну сторону правопорушення.

1) Група підлітків будучи на відпочинку в лісі, розпалювали багаття, щоб спекти картоплю. При цьому дув сильний вітер, який підхопив вогонь. До того, як пожежа була погашена, встигло обгоріти одне дерево.

2) 17-річний Микола вночі проникнув у приміщення кіоску та виніс звідти товару на суму 2 тисячі гривень.

3) Андрій, обрізаючи гілки свого дерева, які нависли над дахом сусіднього будинку, не втримав одну з обрізаних гілок, чим пошкодив дах цього будинку.

Кількість балів: 21 б.

Завдання II

Готуючись до участі в олімпіаді з правознавства дев'ятикласники Світлана та Микола аналізували зміст Конституції України та засперечалися стосовно двох питань:

1. Що важливіше: права чи обов'язки?

2. Право на освіту – це право чи обов'язок?

А як вважаєте ви? Дайте вашим ровесникам аргументовані поради.

Кількість балів: 12 б.

Завдання III

1. За нижче поданою інформацією визначте складники державного ладу. Свою відповідь обґрунтуйте.

Держава складається з десяти провінцій, кожна з яких має свій законодавчий орган і свій уряд. Державу очолює президент, який обирається парламентом. Уряд формується за підсумками виборів до вищого представницького органу держави, тобто парламентською більшістю. Вибори в державі проходять на альтернативній основі, існує багатопартійна система, має місце належне забезпечення реалізації прав людини, політична влада здійснюється способами і методами, які зумовлені традиційними інститутами, законами, звичаями, що закріпилися у свідомості суспільства, держави та скиби.

2. Розкрийте зміст понять:

- надзвичайний стан;
- воєнний стан;
- юридичний механізм захисту прав людини;
- цінність права.

Кількість балів: 1. – 6 б., 2. – 10 б. Усього балів: 16 б.

Завдання IV

Наведіть відмінні риси наведених нижче понять:

- федерації та унітарної держави;
- дієздатність малолітньої особи та дієздатність неповнолітньої особи.

Кількість балів: 15 б.

Завдання V

Класифікуйте функції держави за ознаками у вигляді схеми. Дайте визначення поняттю «функції держави».

Кількість балів: 15 б.

Загальна кількість балів

79 б.